

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. п. Домбровського (Хорувацки). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманя.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламці неолечатані вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3) с. від стрічки.

Австрійско-італійське порозумінє.

(X) Минулого тижня зустрінули ся в Абаці міністри заграничних справ, гр. Голуховский і італійский Титтоні. Ся стріча була-б при інших обставинах зовсім звичайною і природною появою тим більше, що Італія належить з Австро-Угорщиною до тридержавного союзу. Але коли згадаємо ще так недавні іридентистичні демонстрації в Італії проти союзної Австро-Угорщини а крім того і недавній зїзд та тоасти монархів німецького й італійского в Неаполю, то зрозуміємо, що обидва згадані міністри відчули певну потребу зустрінути ся з собою на австрійській області, не лише щоби особисто познакомити ся, але й розмовити ся про сучасні патаня межинародні й політичні.

А мають обидві сусідні держави союзні як-раз в сій хвилі важні справи між собою. Передовсім є се справа обнови торгового договору, до котрого вже положено підвалину тимчасовим порозумінєм між Італією а Австро-Угорщиною, в котрім грає таку важну роль обох сторін економічну роль винно-цлого клявзуля. Нема сумніву, що й балканські події мусіли бути предметом обговору поміж обидвома міністрами. Вправді в теперішній хвилі точка тяжести балканського патаня опинила ся в реформацийних змаганях, які вийшли з почину австро-російского порозуміння і тепер дальший розвиток сего патаня обертає ся около змагань відпоручників установлених обидвома державами для переведеня реформ на балканськім півострові. Але при всім тим все таки не замовкали поговори з одного боку про змаганя Австро-Угорщини до розширеня свого впливу по Солунь і на Альбанію, а з другого боку про завидливі почуваня Італії з причини сих змагань Австро-Угорщини. Зовсім природно отже, що обидва міністри будуть намагати ся розвіяти сі обопільні підзори і зависти та скріпити давні союзні відносини без економічних жертв особливо з боку Австро-Угорщини в області винно-цлого клявзулі. Коли цісар Вільгельм відчував потребу в Неаполю при стрічі з Віктором Імануїлом голосно зазначити свою вірність для тридержавного союзу, то нічого дивного, що і гр. Голуховский покористував ся побутом своїм в Абації, щоби і з боку Австро-Угорщини розвіяти всякі сумніви, які може виринати з нагоди іридентистичних демонстрацій, суперечки о винно-цлову клявзулю, або і балканських аспірацій.

На Сакси!

Так називають Мазури зарібкову еміграцію до Німеччини, яка між ними стала вже постійним жерелом видатного зарібку. Деякі дані щодо сего річного руху подає краківский Czas.

Вибрав ся я до Мислович — оповідає автор. — Ціль прогульки проста: оглянути з близка сего річну «торговицю» галицких невільників.

Прецінь з сеї торговиці в Мисловичах ідуть нині тисячі, десятки тисяч польского люду до Америки, Австралії, до цілої Німеччини, до Данії, на шведські побережа за роботою, за грошем.

Описавши більше фейлетоново прускі порядки і коло 2000-ну товпу галицких емігрантів в Мисловичах, між якими «для контрасту» найшов і «сумні людя громадки Русинів з під Сокала» — автор задержує ся подрібнійше на бюрі посередництва праці берлинської рільничої палати. Се двоверховий будинок; на долинї кухня і велика зала, де робить ся контракти з робітниками; на першій поверей друга зала, де за-контрактовані перебувають час перед відїздом; побіч неї дві малі кімнатки, містять урядничі бюра. З розмови з начальн. бюра п. Гаком виходить, що дотепер сего року перейшло через Мисловичі до Прусів звиш 25.000 робітників. Они ділять ся на три категорії: 1) робітників, що ідуть рік-річно на готову працю без якого небудь посередництва; 2) робітників висланих урядом рільничої палати і 3) висланих покунниками наганячами і посередниками. Коло 10.000 робітників пішло прямо, коло 8.000 вислало бюро рільничої палати, а решта, коло 12.000 пішла через руки приватних підприємців. П. Гак пояснює сї сумні прояви тим, що приватні посередники мають вносини з провідниками робітників, які до них за високою провізією спроваджують робітників з Галичини, а бюро всіх тих штукоч не уживає і не може уживати, а висилає тільки тих, що добровільно зголошують ся, або котрих надішлють повітові бюра з Тарноберега і Кольбушови.

Сї дані, як зазначає автор, відносять ся виключно до польского робітника з західної Галичини, а з них виходить, що 1) еміграційний рух є дуже знатний, 2) що не має належної опіки перед визиском, ані тут в Галичині, ані тим менше в Німеччині і 3) що в західній Галичині є тільки два льокально повітові бюра задля посередництва в еміграції. Се сконстатувати годить ся ввиду звісного обіжника намісника, який зовсім елімінує західну Галичину, немов би там з еміграцією було все в порядку, а звертає ся з наказом здержуваня еміграції до східної Галичини. Урядова Gazeta lwowska подала вправді поясненє до ревелаций Dziennik-a polsk-ogo, але в тім поясненю потвердила все, з виїмком висказу про лїв руского хлопа. Але коли не ся лїв була причиною згаданого обіжника, то інших годі на разі дошукати ся, бо крім ложних донесень деяких польских дневників про завертаючих ся пішки руских робітників, не сконстатовано бігде якихсь більших надужит на руских емігрантах, ані взагалі сей еміграційний рух не зріє так сильно, щоб загрожував якимись економічними катастрофами і не стоїть в жаднім прирівнаню до такогж руху в західній Галичині, а вкінці Русини мають одно, але загальне бюро Народного Комітету для посередництва в еміграції.

Безосновність намісниківского обіжника підносить і Kurjer lwowski, пишучи:

«Краківский «Czas» привитав з видимим вдоволенєм розпорядженєм гр. Потоцкого в справі еміграції до Німеччини. Що-до нас, то ми вважаємо за невідповідне прикладуванє подвійної міри до людности західної і східної Галичини. Думаємо, що невязанє зарібної еміграції в західній Галичині а здержуванє єї в східній

дасть зовсім оправдану причину до обжаловань зі сторони Русинів, а власти адміністраційні хіба не є покликані до заострюваня національного антагонізму.

«Зі становища горожанської рівности не можемо дивити ся рівнодушно, що тисячі робітників здержує ся від виїзду за зарібком, між тим, як польским робітникам того не забороняє ся, а примусове завертанє руских робітників від границі наражує їх на великі матеріальні втрати.

«Ми не дивуємо ся, що шляхотські верховоди сьуть вдячні гр. Потоцкому за курателю над руским хлопом, бо обильність рук до праці є для східно-галицких шляхтичів річю дуже придатною і пожаданною, та через конкуренцію обнижує платню і задержує їм в кипенні суми гроша. Але інтерес купки шляхтичів не є вистарчаючою причиною, щоб тисячам руских виходців відбирати конституційні права свободного переселеня і заробкованя та пошукувала лїпшого зарібку.

«Акція в тім напрямі може також дуже некорисно вплинути на бюро посередництва праці і недовіре Русинів до сеї інституції ще побільшити. Якже можуть они мати довіре до сеї інституції, коли вже тепер руских хлопів здержує ся насильно, — а тов поведенє скріпить ся еще по заведеню бюр.

«Заміт, що руский робітник є лїнвивий, не повинен також мати місця. Є то зневага для великої частини населеня краю, не кажучи вже о тім, що не може бути правдою, щоби кождий руский селянин був лїнвивий, а кождий польский енергїчний і працювятий. А впрочім до добрих наслідків еміграції належить і те, що приучує виходця цильної і совісної праці і коли руский хлоп є «лїнвивий», то радше треба-б піддержувати єго зарібну еміграцію, ніж єї насильно здержувати в інтересі горстки панів...»

Япаньско-російска війна.

Смерть Макарова на „Петропавловску“.

Намісник Алексєєв телеграфує до царя: 1) На підставі як-раз одержаної телеграми ген. Стесля, допошу найсмирнійше і з найбільшим боєм, що наша ескадра Тихого океану понесла велику страту через смерть досьвідного і знаменитого команданта, віцеадмірала Макарова, який згинув на помості корабля «Петропавловск». 2) Після донесеня команданта Порту-Артура, наші панцирники і кружівники виринули під начальним провodom віцеадмірала Макарова і переслідували часть неприятельских сил на отвертїм мори. Коли число неприятельских кораблів поступенно зросло до 30, наша ескадра завернула до пристави. Панцирник «Петропавловск» натрафив на підводну міну і вилетїв у воздух. Великий князь Кирило спасений. Ескадра повернула до пристави, а япаньска ескадра находить ся коло Ляотїну. — З Порту-Артура до царя надїйшли ось які телеграми від контрадмірала пристави Григоровича: 1) Панцирник «Петропавловск» внаслідок вибуху підводної міни затонув; наша ескадра находить ся під Золотою горою, япаньска ескадра зближає ся. 2) Адмірал Макаров правдоподобно погіб. 3) Великий князь Кирило Володимирович спасений, є

тяжко ранений. 4) Доношу Вашій царській милости найпокірніше, що дотепер з панцирника «Петропавловск» крім великого князя Кирила, вираховано 6 офіцерів, а то тяжко раненого капітана Яковлева, 2 поручників, 3 кадетів і 32 моряків. Всі они легко ранені. Дальше видобуто моці 4 офіцерів, 1 лікаря і 12 моряків. Яванська фльота зникнула з горизонту. Дальші відомости перешле контрадмірал Ухтомский, який переняв провізоричну команду над фльотою.

Обставини нещастя.

Панцирник «Петропавловск» побудований в 1894. р. мав 11.250 бочок позмноности і пливув зі шкоростю 16 узлів на годину. Надто мав 4 скорострільні гармати калібру 355 см., 12 скорострільних гармат калібру 15 см., 36 скорострільних і 40 звичайних гармат меншого калібру. Се чимала втрата для Росії та доскульне зменшене сил порт-артурскої ескадри. Мимо сего ся втрата не подає зовсім даних що-до воєнної удалости обох флот, бо не повесена в отвертій, морській битві, але, сказати-б, через припадок. Зміна курсу на кілька метрів — і міна була-б оминена, а нещастя не стало би ся було. Але не виключене і те, як підозрівають деякі заграничні дневники з сеї причини, що се стало ся підчас третого дня сьвят, що залога «Петропавловска», на якій находив ся звисний як гуляка вел. князь Кирило, підохотила ся, Сенкетуючи при сьвяченім, та і сама провинила те нещастя, якого стала жертвою. З різних сторін донесли вже вчера пополудневі англійські та німецькі телеграми, що коло Порт-Артурса чути було дво-годинну, дуже оживлену стрільбу. Отже видко, що відбув ся яванський атак на Порт-Артур і «Петропавловск», маневруючи неосторожно недалеко пристани на свою власну міну. — З Шантуну доносять, що і вчера рано чути було як в Порт-Артурі, так і там сильний огонь. Припускають, що прийшло до від давна очікуваної морської битви коло островів Міютау. В Петербурзі — як доносить телеграфічне кореспонденційне бюро — кружляє поголоска, що контрадмірал кв. Ухтомский, який на разі переняв команду в Порт-Артурі, мав вчера пополудни звести битву з 18 яванськими кораблями.

Перестрілки на суші.

Ген. Куропаткин телеграфував вчера до царя: Генерал Кашталінський вислав в ночи з 8. с. м. відділ стрільців на лівий беріг ріки Ялю, напротив місцевости Віджу. Сей відділ під проводом поручника Димітровича і підпоручника Потемкина перейшов через ріку і зблизив ся до острова Самалінде, та наткнув ся на яванську патрулю в силі 50 людей, які як-раз мали висісти на сушу з трех чайок. Російські стрільці

дозволили їм висісти, а відтак отворили огонь на Яванців. Майже всі Яванці згнули або потонули. Чайки затоплено. Ми не мали зовсім страт. Слідуючого дня яванський відділ, який появив ся в околиці дофнув ся. — В ночи з 9. чотирьох російських стрільців перейшли через ріку коло Йонампо і дійшли до села, де застали неприятельську швадрону. Стрільці держали ся 12 годия в укритю, доперва Кореїці зрадили їх. Тож були змушені ратувати ся вплав через ріку, при чім один потонув. Кількох Яванців, які на чайці гонили за нашими стрільцями, заатакував і раняв наш відділ.

НОВИНИ.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат. Тита припод.; рим. кат. Анастасії М., Людвика. — В суботу: руско-кат. Никити Теодозії; рим.-кат. Ламберта.

— **Чудна поправка.** В останнім числі «Л. Н. Вістника» під заголовком «Як у нас знають історію(?)», простує п. А. К. висказ в ч. 36. «Руслана», що «в Яванії є богато буддистів, які почитають три божества — Вішну, Шіва і Брама». «Невже той, хто се писав — обурює ся знаток історії — не знав, що буддизм і брагманізм — ворожі релігії між собою і що в Брагмані, Шіву і Вішну буддисти зовсім не вірують?» Як всі біжучі вісти і описи з поля битви і огорнених ними країн, так і ся замітка зачерпнена з чужосторонних часописий, іменно, як виразно було там зазначено, з відчиту якогось знатока яванських відносин Мек Кебе-ого в Лондоні. Тож нам дивно, що поважний спеціаліст «орієнталіст», яким є п. А. К. в поважнім місячнику, як «Л. Н. Вістник», полемізує з нашою статтею «З російсько-яванської війни», немов з якою науочною розправою. А тим більше стане дивно, що наведений висказ не є безглядно хибним, бо сам п. А. К. каже: «Історія буддизму вказує, що заперечене сієї брагманської трійці буддистами завсїгда було для брагманістів одною з найбільшійших точок». Отже таки є зв'яз між тими обома релігіями, а змисл висказу п. Кебе-ого був лиш такий, що переважна часть яванського населення є буддистами, але є такі, що признають ся до брагманізму, почитаючи его сьвяту трійцю. І справді буддаїзм мав в Яванії понад 72.000 сьвятинь, а число его сьвященників доходить до 140.000 (коло 1000 монахинь). Буддисти творять там 12 різних сект, а надто розповсюдженій там і брагманізм; інтелектуальні круги є в Яванії або зовсім атеїстичні, або приклонюють ся до морали китайських учених Конфуція і Ментия. Християнство всяких конфесий числить в Яванії заледви 100.000 душ. Але п. А. К. справляючи нас, сповнив також велику неточність, яка цілу справу радше затемнює, чим вияснює. Іменно представив відношене обох релігій тац, немов би в історії буддизму релігії містала ся брагманьська. Тимчасом річ мав ся зовсім противно, бо брагманізм се є староіндійська релігія,

без особових божест, а тільки з персоніфікаціями інтелекту як божескими істотами. Як реакція против тої абстрактности, яка не вдовольняла простолюда, виступив Будда в другій половині VI. століття перед Христом зі своїми науками. Его наука, оперта на філософичнім песимізмі, вчить побіджати свої пристрасти і обіцює в нагороду за те «нірвану», безчинне, щасливе естество в раю. Заповідий дав Будда пять: не убивай, не кради, не чужолож, не бреш і не ушивай ся. Прихильники буддизму зростали скоро і виперли давню брагманьську віру майже з цілих Індій і розширили її також на Тибет, а в V століттю по Хресті на Китай, а відтак і на Яванію. Однак в самих Індиях наступила знов реакція в користь давного брагманізму, так що в самій вітчизні буддизму він там майже зовсім викорінений. — Сі поясненя ми уважали потрібним додати до чудної поправки п. А. К. в «Л. Н. Вістнику» і з нашої сторони хіба мусіли би ми скликнути: Як то у нас редагують місячник!

— **З Ярослава пишуть нам:** В навізаню до дописи перемиского кореспондента (в 70. ч. «Руслана») про відносини тамошньої Руси, згадаю коротко про товариські відносини в нашім Ярославі, котрий ледви кілька миль від Перемішля віддалений, представляє в порівняню до Перемішля — що-до життя народного Русинів — дуже велику різницю. Коли в Перемішлі є кілька наших народних товариств, ту, в Ярославі, не маємо ні одного. Бурса «Товариства ім. св. Онуфрія» не є жадним товариством в значеню товариства для життя суспільного руского населення в Ярославі, бо єсть то тільки бурса для хлопців гімназьяльних, а члени того-ж не мають, бо і не потребують мати з собою нічого спільного. Товариства руского касинового, у нас нема. Длячого так, то тутешні Русини самі не знають, бо одні за лінивї до самостійної праці і волять належати до польського «товариства драматичного» або й до «Сокола», а инші вимовляють ся тим, що не збере ся відповідне число членів, щоби товариство могло удержати ся. Спить отже Ярославина завдяки апатії більшости загалу, помимо щирої охоти одиниць. Статуту касинового руского товариства вже затверджені, але все устало, бо ініціаторам забракло витривалости. Тимчасом численна руска інтелігенція в Ярославі блукає самапас і вислугує ся чужим, або зовсім пропадає для свого народа. Треба ще замітити, що й з околиці могло би значне число духовної і сьвітської інтелігенції належати до касинового товариства. Нема кому бути вождом, то і воїни розбредуть ся! Ще тяжша провинна спадає на тутешню інтелігенцію, що не трудять ся для руского міщанства, яке очевидно пропадає для свого народа. — К.

— **Відгомін хліборобского страйку.** З Гусятинщини доносять нам: Окружний суд в Тернополі увільнив був дня 13. січня 1903. о. Івана Пачовского, б. сотрудника в Сороках, від вини і кари, обжалованого за мнїме публично похвалене каригідного чину в часі позаторичного хліборобского страйку. На відклик державного прокуратора найвишній судовий трибунал у Відні дня 4. лютого 1904. орік, що «о. Іван Пачовский є винен переступу §. 305. к. з. через то, що дня 27. липня 1902. в гр.-кат. церкві в Сороці відозвав ся до зібраного народа між иншим отсїми

Др. Андрій Чайковський.

Із степеня на степень.

(Дальше).

II.

Баерский додержав слова і зараз на другий чи третій вечір устроїв мені одну сцену з «Рінальдо-Рінальдїні». Треба йому признати талант, що вмів з нічого зробити щось... Породавав ролі між воєків — розуміє ся — коротенькі, бо представляв лише сцени гуртові. Ті, що представляли правительственне військо, були одягнені як воєки, т. є. остались тим, чим були. Ті, що грали розбишак, перевертали свої кабати підшивкою на верх і лица мазали саджею, аби страшнійше виглядали. Місто корчів порозсував воєцькі ліжка і така сцена була відограна. Баерский совав ся між граючими, суфлював і режісерував...

Дивлячись на те, я не знав, чи я між дітьми чи божевільними, бо представлене випало страшенно невдало. Але другим воно подобало ся і вони зі сміху аж за животи брали ся.

Такі представлення повторали ся майже що вечера, бо Баерский мав касарняка і нігде не смів виходити з касарні. Одного вечера воно скінчило ся досить трагічно.

Один з тих імпровізованих акторів дістав від режісера кулаком в бік, щоби швидше усту-

пив ся. Він грав розбишаку, отже не надумуючи ся довго, вдарив режісера Баерского в лице:

— Що ти сякий-такий мав мене бити? — і як то по театральному сказати: зірвав представлене, скинув шапку та кабат і сів на ліжко.

Баерский приступив до него з гнівом.

— Зараз мені грай, ти каналіо, *corpo di omaledeto!* — прискочив до него і став його термосити...

Воєк розсердив ся і потрутив Баерского так, що той заточив ся. Се ще більше його розлютило.

— Смерть тобі зроблю! — закричав — ти знай, що в моїх жилах пливе італійська кров, у нас на таких є штїлет!

Прискочив до найближшої полиці, вихопив багнет і кинув ся на воєка.

Я задеревів, побачивши таке. Але воєк віддай знав ся на тій італійській крові, бо віднарував лівою рукою багнет, а правою так сильно вдарив Баерского кулаком в лице, що той вивернувшись на землю, лежав на помості в театральній позі і обтирав собі кров з носа. Не квавив ся вставати.

Всі його обступили, а він говорив з театральним патосом, піднісши одну руку в гору:

— Ворог раняв мене, гину, загибаю!... Однак товариші! піметіть мою смерть, роздірть його на шматки, а мені простіть! (тихше): Я був все для вас добрий товариш.

Відтак розтягнувшись на підлозі, став дихати тяжко, начеб справді вмирав — достоту так, як роблять на сцені герої.

Я не знав, що об тім думати. Усі обступили його і мовчали. Мені здавало ся, що сей чоловік справді вмер...

Аж параз Баерский отворив очи і заговорив, степенуючи голос:

— Простіть йому, я йому прощаю... — і з тими словами схопив ся на ноги. Всі зареготали ся, та він не звертав на се уваги. Відійшов зі мною на бік і притикаючи що хвиля до кровавого носа хустину, каже півголосом:

— Ну, признайте мені, що ту сцену я відіграв артистично. Я цілком з себе вдоволений, а до вас звертаю ся, бо ви один інтелігентний, ви один потрафите се оцінити. Я спеціально для вас сесе відіграв і я вдячний тому другови, що мені, так сказати, піддав сю трагічну квестію... Так, так... Я жию лише штукую і для штуки і для неї я все посвячаю, навіть таку личну обиду, якої Італієнець ніколи не прощає... Ну, скажіть самі, що я варт ліпшої долі... Ну, вже кров вгамувала ся — ну скажіть! — напирив на мене, коли я вже сїдав на ліжко.

— Ви грали добре, я справді думав, що він вас вбив...

— Не вже-ж? — скрикнув Баерский радісно. — От видите, не роблю я кривди сцені, що тут сиджу? Не тут для мене місце...

— Я, бачите — говорив дальше — унаслідив талант по моїй матері, о тіа, тіа! Видите, моя мати була Італійкою і акторкою; із сего зрозумієте, який огонь в ній горів. Мій батько був майором. Обоє вмерли, а я остав ся... Осталась і спадщина, але она зложена в суді. Опі-

словами: „най буде честь і слава тим, що пішли в кайданах і буде складка на тих, що пішли в кайданах“, а через те публично і прилюдно похвалив чин заборонений законом. За те засуджено обжалованого на 14 днів арешту, заостреного одним днем посту, та на поношене судових коштів. Дня 3. с. м. о. І. Пачовский одержав візване, явити ся до трех днів в суді в Тернополі до відсидження кари — як-раз в часі найбільшого празника в році, аби вірні двох сіл Дубківців і Ряшківців, де о. Пачовский є тепер завідателем, не мали в церкві відправи.

— 3 Тернополя пишуть нам: Отсим пригадаємо доокресній і місцевій інтелігенції Тернополя, що «спільне свячене» уряджуваре кружком жіночим філії Руск. Тов-а педаг. в Тернополі відбуде ся в неділю дня 17. цвітня с. р. в комнатах «Рускої Бесіди». Початок о год. 8½. вечер. По тім відбудуть ся танці. Пані дають замість вступу полумиски. Павове платять 2 К. — *Виділ.*

— Пожарний „Сокол“ в Угорниках, станиця лівського повіта, засновано на статуті „Сокола“ у Львові. Статут затвердило вже ц. к. намісництво.

— Цісар затвердив вибір Адама гр. Голуховського, властителя дібр в Гусятині, на презеса, а Кав. Цяньського, віднаємця дібр в Увселі, на заступника презеса повітової ради в Гусятині.

— Краєва рада шкільна затвердила вибір: Ів. Ковалевського і Адр. Барана на відпоручників повіт. ради до окружної ради шкільної в Рогатині; Тита Німчевського на відпор. до окр. ради шк. в Снятині; Роб. Бавмана і д-ра Йос. Добровольського на відпор. пов. ради до окр. ради шк. в Долині, а Меч. Корвіна і Стеф. Ціцера в Добромилі; іменувала в народних школах між іншими: Йос. Рижевського у прав. 4-кл. школи в Золотім Поточі, а Юрія Шумського у прав. 3-кл. шк. в Павлосеві; — управителями 2-кл. шкіль: Евг. Рутку в Ковівці, Мих. Чубатого в Пониквиці малій, Ант. Менкарекого в Кульчицах; — учителями (-льками) 2-кл. шкіль: Ольгу Колянковську в Угорці, Зофію Любачевську в Сідльці, Олену Гватевичеву в Тудорковичах; — учителями (-льками) 1-кл. шкіль: Вал. Станка в Люботовій, Йос. Карголя в Ольховій, Мар. Тавьчківну в Речичанах, Кат. Миськовівну в Лісничках, Зах. Станьчака в Вороблику кор., Мар. Юнасівну в Тарнавіці, Ант. Мриголодовичівну в Ражнові, Евг. Тарнавську в Братковичах, Зофію Смагу в Повітні, Фавст. Нарольського в Кавеску, Ант. Насалю в Перлі, Ів. Рихлицького в Грабівці і Фил. Яничківну в Літовисках; — перенесла: Адольфа Рифку з Сіпрані до Буківська, Прокона Романюка з Шутроминців до Рихвальда. — Кр. рада шкільна признала громаді Залузе в яворівській округі безпроцентову позичку 2.800 К на будову школи; — зорганізувала: 4-кл. муж. школу в Бучачі і 1-кл. шк. в Гуті полянецькій в короснянській округі; — перемінила 2-кл. школу в Чижках коло Львова на 4-кл., а 1-кл. шк. в Квашенині, добромилського округу, і в Турівці, скалатського округу на 2-класові.

— Пятнистий тиф в Галичині. В часі від 29. марца до 4. цвітня с. р. стверджено в Галичині

кун давав мене до школи, ну, але мій дух не був для школи. Душа рвала ся на сцену, ну і знаєте, я не так вчив ся, як треба було. Я тут у Львові до школи ходив. Я львівська дитина. Скінчив я три класи реальні і вступив до театру. Вправді я не добив ся визначної ролі, але се через несправедливість дирекції, через заздрість других. Ну, скажіть самі потім, що ви тут бачили. Правда, що в мене талант, замітно трагічний? Я ще дам себе пізнати, так єсть... Я в тім все вправляю ся... От як і тепер я мимохіть вистудіював вміть таку трагічну позу і воно у мене лишиться в пам'яті вічно. Таких поз я маю цілу купу в моїй пам'яті і зроблю колись з того належний ужиток. Навіть звичайна екзипірка в ланцюховій лінії боєвій, то для мене прямо копальня трагічних геройських поз. Трагедія то моя слаба сторона. Я справді чую якусь схожість з Сарою Бернгард і для того порівняне того офіцера, що я вам іноді говорив, мені подобалось. Я був гордий тим, хоча ціла компанія сьміяла ся до сліз з дотепу офіцера. Та він сам не знав, які важні слова сказав. Я вам вже говорив, що жду на мою повнолітність, тоді виступаю з війська, відберу гроші і йду там, куди мене мій талант кличе.

Сі слова висказав він з патосом, підносячи руку в гору, начеб мені показував ту недоглядну даль, куди його талант кличе.

(Дальше буде).

79 нових случаїв занедужаня на пятнистий тиф, а іменно в отсих повітах: Чортків (Мухавка) 1, Дрогобич (Ясениця сільна) 3, Городок (Оброшин) 3, Городенка (Чернятин, Ісаків) 2, Яворів (Язів новий і старий, Тростянець) 6, Мостиска (Чернява Слобош) 3, Підгайці (Вишнівчик) 2, Перемишляни (Глиняни, Ляшки кор., Полоничі, Солова і Туркотин) 11, Скалат (Остапе) 1, Снятин (Демиче, Тулуків, Заболотів) 7, Старий Самбір (місто, Лопушавка, Хомина) 4, Стрий (Славско) 2, Тернопіль (місто, Ладичин) 9, Тарнів (Петрковиці) 1, Товмач (Лядске шлях.) 2, Турка (місто, Ясениця замк., Волосянка мала, Задільско) 21, Золочів (Зборів) 1. — На Буковині було кілька случаїв пятнистого тифу в Чернівцях, Радівцях і Новоселиці.

— Іспитова комісія для учителів сьпіву і музики. Дося учителі сьпіву і музики сьредних шкіль та семінарій мусіли піддавати ся державним іспитам у Відні або в Празі. Для кандидатів було то великою недогодою, так з огляду на значні кошти подорожжя, як і чужий викладовий язык. Завдяки заходам деяких впливових членів львівського товариства музичного та недогода тепер відпала, бо міністер просьвіти утворив таку іспитову комісію у Львові. Головою сьї комісії іменував директора львівської консерваторії музичної, Мечислава Солтиса, а незабаром буде зложена ціла комісія іспитова, до якої, сподіємо ся, ввійдуть також Русини.

— Колода під ноги. Міністер просьвіти др. Гартель видав розпоряджене, що державним урядникам вільно узащати на університет лише за дозволом їх зверхної власти і що їх студії, як і іспити лише тоді будуть мати правне значіне, коли дотичний кандидат дійсно ходив на виклада. — Що до сего розпорядженя можна замітити, що міністер лише єго затвердив, бо на львівськй університеті від давна був звичай уневажнюваня курсів слухачам, котрі були не то державними урядниками, але навіть приватними.

— Іменованя. Дирекція пошт іменувала пошт-маїстрами II класи 2. степеня: Альф. Шілера в Меденичах, Алекс. Левицьку в Липиці дол., Брон. Копиткевича в Бобовій, Леоп. Сівця в Білобожниці, От. Бірнштайна в Мушині і Кав. Славіка в Чудці; — надала посади поштових експедицій: Гавр. Хомин в Поронині, Алекс. Шибальському в Славску, Едв. Микулинському в Княжім, Брон. Рогошевіч в Газах вижних, Ів. Дуді в Клямківці, Фр. Рахови в Сурохові, Ів. Флякевичеву в Вишневі коло Добчар, Людв. Венюрскій в Йодловнику, Стеф. Слюсарчуківній в Ославах білих, Йос. Загурскому в Устю сільнім, Йос. Ридзевскій в Пархачі, Мар. Гутковскій в Вибранівці, Сев. Гостковскій в Підлісках малых, Сол. Фрайдентальови в Конюхові, Кек. Чернастеківій в Фльоринці, Фел. Томжильскій в Юривцях, Стан. Сикора в Дорогині і Марії Федюковій в Бабині над Лімвицею.

— Галиціні жиди в Корей. Одна з американських газет пише, що в Корей є дуже мало жидів, хотий Корейці з ненависти до християн симпатизують з жидами. Перед 12-ти роками жид в Галичині поселив ся коло Сеулю і удержував — як в Галичині — коршму, а коли заробив трохи гроша, переніс ся до міста і спровадив з Галичини цілу свою численну родину. Таким чином в Сеулю утворила ся жидівська колонія, який добре веде ся. В інших містах Корей також мешкають жиди і живуть в великій приязни з Корейцями.

— Оригінальне самоубийство. Новийорскій торговельник бавовни Жан Гайден втратив в короткім часі весь свій маєток і з рознуки відобрав собі житє. Він вийшов на XXI поверх одного з банкових будинків і звідтам через вікно скочив на улицу. Тіло самоубийника, падаючи в висоти 325 стіц, розторочило ся на камінях до непізнаня.

— 3 залізниць. Дня 16. цвітня с. р. отвірас ся стацио „Львів Підзамче-Різня“ для обмеженого руху товарового. Стация ся уряджена в міській рівні і є получена тором довозовим зі стацию залізниць державних „Львів-Підзамче“. Рівночасно, в наслідок зарядженя ц. к. Намісництва у Львові, замикає ся стация Львів і Львів-Підзамче для експедиції худоби і мяса.

— 3 львівської архієпархії. Конкурсний іспит відбуде ся 27. і 28. цвітня, при чім замічає ся, що від підчиняючих ся тому іспитови буде строго вимагати ся точне знанє приписаних предметів. — На конкурсе розписаі парохій: 1) Суходол з речинцем до 6. мая, 2) Ходачків вел., 3) Гарбузів і 4) Щуровичі до 25. мая, а на парохії Гозів і Скоморохи нові продовжений речинець конкурсу до 7. мая. Клянон. інституцію одержали: Т. Кинасевич на Підгороді, Корн. Гумецкий (з перемиської епархії) на Спас, Волод. Левинский на Рогачин і Сев. Ямнийскій (з перемиської епархії) на Довге коло Стрия. — Завідательства парохій одержали: Сильв. Кизима в Хоросткові, Вас. Зацерковний в Вовкові і Арт. Авдиковский в Любінцях. Сотрудничком в Городку назначений о. Мир. Давилович. Правительство продовжило на дальший один рік дотацію для прив. сотрудника в Повінцях.

В кожній рускій хаті повинна бути на стіні мала всеї Руси-України, видана Р. Тов-ом педагогічним у Львові. (Величина : 75x59 см.). Коштує лише 40 коп. Молодїж при науці чи забаві все буде мати перед очима наглядний образ нашої великої Вітчизни.

Наука, штука, література.

— Поступ ч. 13, який виходить в Коломні, містить статі: Великдень. Борба Ірландців з дідичами. Козацькі повстаня після Сагайдачного. Пси Ескімосів. Істория сталевого пера. Всячина. — В фейлетоні: Писанка, О. Ю. Федьковича. Паньскі жарти (вїтомк), Ів. Франка. У ярмі, Ст. Вільшаньського.

— Хлібороб. Під таким заголовком почав виходити в Чернівцях двотижневник під редакцією д-ра Стефана Смалъ-Стоцкого, а накладом „Ради культури краєвої для воеводства Галичинини“. Коштує річно 4 К.

Телеграми

з дня 14. цвітня.

Прага. Narodni Listy доносять, що Чехи будуть дальше вести обструкцію проти бюджету.

Софія. Болгария почала нагло зброїти воєнні порти в Варні і Бургас. Закуплено також кілька торпедових лодий і значне число портівих гармат.

Царгород. До переведеня турецько-Болгарської угоди вибрано комітет, зложений з висших турецьких урядників.

Корфу. На привіт німецького цісаря Вільгельма приїде ту ціла воєнна фльота Греції. Також приїде грецький король з наслідником престолоа і двома іншими синами.

Царгород. Французский пароход „Крїме“ з капітаном „Варяга“, Рудневом, 3 офіцерами і 484 моряками відплив з Канді і в пятницю приїде тут, а в неділю буде в Одесі.

Петербург. Куропаткин телеграфував вчера цареві: Ген. Кашталінський доніс, що в борбі з передними сторожами япаньскими дня 8. с. м. агнули по нашій стороні: 1 офіцер, 1 підофіцер і 2 рядові, а 2 рядові є ранені.

Париж. Часописи доносять, що стан здоровля вел. кн. Кирила Володимировича є поважний, бо крім рани, яку одержав при вибуху міни, вел. кн. ще перестудив ся, підпливаючи до човна, висланого єму на ратунок.

Петербург. Нині відправлено в тутешних церквах богослуженя за здоровля вел. кн. Кирила Володимировича, раненого під Порт-Артуром.

Господарскі, промислові і торговельні вісти.

— Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ видало в I кварталі с. р. 22.976 важних поліс на суму 25,631.560 К обезпеченої вартости з премією 226.458 К 26 с; в I кварталі 1903. р. було 19.122 поліс на 21,867.603 К обезпеченої вартости з премією 187.568 К; сего року більше о 3.854 поліс і о 38.890 К премій. — Шкід було від 1. січня с. р. 216 случаїв, з котрых 210 вже виплачено, а виплату 6 відшкодовань на разі з причини нравних здержано. — Сума всіх тих шкід разом з коштами ліквідації вносить загально 114.357 К, з чого по потрученю части реасекурованої лишаєсь на власний рахунок 55.283 К.

Львів, дня 13. цвітня 1904.

Дирекция.

— 3 Краєвого Товариства кредитового урядників і сьвященників. Після рішеня загальних зборів з дня 21. марца с. р. виплачує Краєве Товариство Кредитове урядників і сьвященників 6% від уділів членських титулом дивіденди. По мысли § 19 статута цілу дивіденду виплачує ся лише від уділів в цілости вплачених або доповнених перед 1. січня 1903. Від уділів зложених в цілости або доповнених в I кварталі 1903 року виплачує ся ¼ 6%-вої дивіденди, в II кварталі половина дивіденди а в III кварталі ½ 6%-вої дивіденди. Уділи неповні і зложені в цілости або доповнені в IV кварталі 1903 не мають права до дивіденди за рік 1903, а належить ся від тих послїдних дивіденда аж за рік слїдуючий. По мысли § 17. статута дивіденда не піднесена припадає по 3 літах до фонду резервового. Дивіденду виплачує каса Товариства кожного дня в годинах урядо-

вих за предложеном книжочкы уділової. — Дирекція.

— Білянс ц. к. уприв. гал. акційного Банку гіпотечного у Львові за 1903 рік виказує зиск в квоті 1,927,229 К. По відтрученю відписів в квоті 384,505 К, резерви на втрати в квоті 100,000 К, дальше по збільшеню резервового фонду надзвичайного квотою 40,000 К, вкінці по виділеню установлених статутами тавтисем в квоті 117,119 К — оказує ся опроцентоване акційного капіталу по сім і пів від ста, с. е по 30 К від акції. — На рахунок сего вже виплачено за січневий купон 1904 по 20 К, а на загальнім зборі акціонерів, який має відбутися дня 26. цвітня с. р., надаюча Рада поставить внесене на виплату липневого купону 1904 р. по 10 К від кожної акції.

— Ціни землеплодів. (Рілляничий банк у Львові).
Дня 14. цвітня. — За 50 клг.

Пшениця готова 8:25 — 8:50. Пшениця на речинець 0:00 — 0:00. Жито готове 6:50 — 6:75. Жито на речинець 0:00 — 0:00. Овес на обрїк 5:40 — 6:00. Овес на речинець 0:00 — 0:00. Ячмінь на пашу 5:40 — 5:60. Ячмінь броварняний 5:75 — 6:50 Рїпак 9:15 — 9:40. Рїпак новий 0:00 — 0:00. Горох на пашу 6:50 — 7:00. Горох до вареня 7:75 — 11:00. Ленча 5:75 — 6:00. Бобик 5:50 — 6:25. Гречка 0:00 — 0:00. Кукурудза нова 0:00 — 0:00. Кукурудза стара 6:25 — 6:50. Хміль новий за 56 клг. 150 — 165. Хміль старий за 56 клг. 220 — 250. Конюшина червона нова 65:00 — 75:00. Конюшина біла 65:00 — 80:00. Конюшина шведска 65:00 — 80:00. Тимотка 22:00 — 28:00.

Александр Стефан — В. Щурат.

УЧЕБНИК Французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женьских шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поштову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дївчат в Перемишлї.

Християнський Календар МІСІОНАРЯ на 1904 рік

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою 60 сот. Зміст багатий, ілюстрації гарні. При закупнї більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: *Видавництво Чина св. Василя В. в Жовкві.*

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

— Від 3. до 15. цвітня 1904. —

Нова величава програма!

Щоденно о 8. год. вечер представлене. В неділю і сьвята 2 представлення о 4. год. попол. і 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвїка ч. 9. у Львові.

Найновіший твір

Л. Лопатинського

„ПАРАЦЯ“

комедия в 3 актах зі сьпівами (з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедия збогачує знатно галерію типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розмішена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії упростіженим недотепом, але противно має нагоду посьміятися ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, шоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витискама, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських класиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ“ у ЛЬВОВІ** (Ринок ч. 10.).

Читайте!

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2 % листи гіпотечні
 - 4 % листи гіпотечні
 - 5 % листи гіпотечні преміювані
 - 4 % листи Товариства кредитового земского
 - 4 % і 4 1/2 % листи Банку красового
 - 4 % позичку красу
 - 4 % облігації пропінацийні і всьлякі ренти державні
- Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

В книгарни Товариства ім. Шевченка і в книгарни Ставропигійській можна дістати отєї праці видані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність гімназий. Ціна 1 К.

Партийна політика і морал. Ц. 50 с.

Родинне жите (під розвагу руским «соколикам і паннам»). Ц. 50 с.

Социалїзм, етика і політика (під розвагу «старшим і молодшим»). Ц. 50 с.

Три перші праці зладжені на основі творів професора берлинського університету д-ра Фрідріха Паульзена.

Голгофту

поему П. Ш. (відбитку з «Католицкого Веходу») можна дістати в Ставропигійській книгарни у Львові ул. Руска ч. 3. по ціні 20 сот. а з поштовою оплатою 25 сот. (9—10)

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го жовтня 1903.

(Прїїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:22	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор				
6:20	з Чернівців (Галацу), Чорткова, Калуша	6:30	до Підволочиска (Київа), Бродів дв. головний				
6:50	з Сокала, Гали рускої	6:43	до Підволочиска (Київа), Бродів дв. головний				
7:35	з Самбора, Хирова	6:45	до Лавочного (Пешту), Борислава, Дрогобича				
7:35	з Підволочиска, Бродів на дв. Підзамче	8:25	8:35 до Кракова Відня, Праги, Берлина				
7:55	на дв. головний	2:50	9:05 до Лавочного, Хирова, Калуша				
7:45	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова	9:25	до Самбора, Хирова				
1:30	8:55 з Кракова, Відня, Праги, Берлина	9:40	до Белзиці, Сокала, Любачева				
8:57	з Стрия	10:35	до Чернівців, Потутор, Делятина				
10:25	з Рашева, Любачева	10:40	до Тернополя, Потутор, дв. головний				
11:15	з Станиславова (Кересмезе, Потутор)	10:57	до Стрия, Хирова, Борислава				
1:10	з Лавочного, Калуша, Борислава	3:25	до Рашева, Любачева				
2:15	з Підволочиска, Копичинця на дв. Підзамче	3:40	до Самбора, Хирова				
2:30	на дв. голов.	3:50	до Яворова				
4:35	з Стрия, Хирова, Борислава	Н і ч					
5:06	з Підволочиска (Київа), Бродів на дв. Підзамче	12:45	6:05 до Станиславова, Жидачева				
5:20	з Яворова	6:15	до Кракова, Відня, Берлина, Варшави				
5:40	з Чернівців, Іцсан	6:51	до Яворова				
5:50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина	6:40	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова				
5:55	з Белзиці, Сокала, Любачева	8:05	до Сокала, Гали рускої				
Н і ч				9:00	до Підволочиска, Бродів гол. дворець		
12:20	8:20 з Яворова	9:20	до Стрия, Хирова, Борислава				
8:40	9:20 з Чернівців, Букарешту	2:51	10:42 до Іцсан, Чорткова				
2:31	9:50 з Кракова, Відня, Берлина, Ясла, Риманова	10:55	до Кракова, Відня, Варшави, Праги				
10:00	з Самбора, Сян на дв. голов.	11:00	до Підволочиска, Бродів дв. головний				
10:02	з Підволочиска (Київа), Бродів на дв. Підзамче	11:24	до Стрия				
10:20	на дв. голов.	11:05	до Стрия				
10:40	з Лавочного (Пешту), Хирова, Калуша	11:11	до Жовки (лише що неділі)				
3:09	з Тернополя, Станиславова на дв. Підзамче	4:10	до Кракова, Відня, Праги, Самбора				
3:30	на дворець головний						

ЗАМІТКА: Пора нічна числиться ся від 6. години вечером до 5. години 59 минут рано.

Час середно-європейский рїкнїть ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год 36 мин часу львівського. — Бюро інформаційно ц. к. залізниць державних (ул. Красїцких ч. 5.) удїляє поспєшє в справах залізничних, продає білети великого рода і розклади їади.